

Dag van de Sociale Huurder

WOONKWALITEIT

24.05.2025
Brussel

GEWOONTREBREKER 'WONEN IN DE TIJD'

Naar hoogwaardige levensloopbestendige woningen en woonomgevingen

24 mei 2025

Dag van de sociale huurder – Sessie Aangepast wonen: langer thuis blijven

Mia Philips - adviseur Wonen, provincie Antwerpen

MAATSCHAPPELIJKE UITDAGING

Vergrijzing

- Sterk toenemende uitdaging
- **Vraag:**

Hoe groot is het aandeel inwoners van 65 jaar of ouder nu gemiddeld in de Vlaamse gemeenten?

1/3

1/4

1/5

MAATSCHAPPELIJKE UITDAGING

Vergrijzing

- Vele ouderen wonen in woningen en/of buurten die niet geschikt zijn om er kwaliteitsvol zelfstandig te wonen als oudere

- **Vraag:**

Hoe groot is het aandeel inwoners van 60 jaar of ouder dat in ongeschikte woningen of buurten woont?

1/3

1/4

1/5

MAATSCHAPPELIJKE UITDAGING

Vergrijzing

- Ook in de sociale huisvesting wonen veel oudere huurders
- **Vraag:**

Hoe groot is het aandeel sociale huurders van 60 jaar of ouder?

1/3

1/4

1/5

Belang van wonen in relatie tot vergrijzing

Niet elke plaats is geschikt om ouder te worden

Woning:

Vaak onaangepast:

- Obstakels geven stress, verhinderen beweging
- Woningen niet altijd geschikt om zorg of bezoek te ontvangen
- Woningaanpassingen: niet voor iedereen (geld, eigendomsstatuut)

Bron: Emma Volckaert

MAATSCHAPPELIJKE UITDAGING

Vergrijzing

- Huidig beleid gericht op 'ageing in place'
- Niet alle voorwaarden voor 'ageing in place' zijn vervuld
- Evolueren naar 'moving in time to age in the right place'

'Thuisverpleging rijdt per dag 15 keer de wereld rond'

Vrije Tribune

Hier geven we een forum aan organisaties, columnisten en gastbloggers •

07-11-2017, 10:37 •

Bijgewerkt op: 21-01-2021, 08:15

We moeten ons bezinnen over de organisatie van de thuisverpleging en bij uitbreiding de hele thuiszorgsector, vinden onderzoeksgroep HaUS van de Leuvense Faculteit Architectuur en Atelier Romain. 'Er wordt gigantisch veel benzine verreden en verspilld door het louter rondrijden van patiënt naar patiënt.'

Vlaanderen vergrijst aan een snel tempo. In 2030 zal ongeveer een half miljoen Vlamingen ouder zijn dan 80. Volgens de ramingen van het Planbureau stijgt dit aantal verder tot 800.000 in 2060. 80 jaar is zowat de leeftijd

GEWOONTREBREKER WONEN IN DE TIJD

65+

	PROVINCIE ANTWERPEN	IVLW MIDDEN
2023	349.000	28.500
	21%	24%
2040	490.000	36.000
	24%	27%

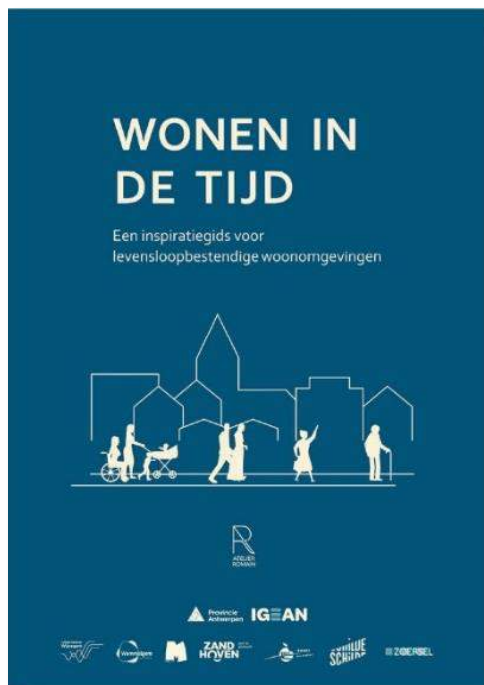
GEWOONTREBREKER WONEN IN DE TIJD

3 instrumenten

- Gezamenlijke externe opdracht van provincie Antwerpen, IGEAN en de 7 gemeenten
- Uitgevoerd door Atelier Romain, samen met andere experts, tussen juni 2023 en april 2024
- Uitdrukkelijke bedoeling: heldere en in de praktijk bruikbare instrumenten ontwikkelen

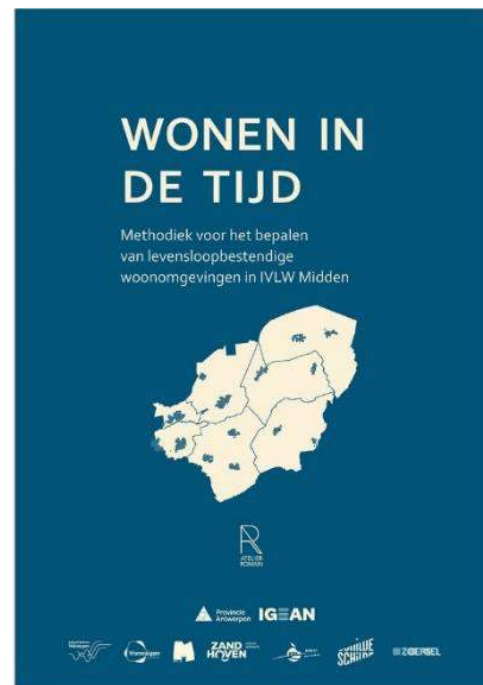
WONEN IN DE TIJD

3 instrumenten

Boek 1

Een inspiratiegids voor levensloopbestendige woonomgevingen

Boek 2

Een methodiek voor het bepalen van levensloopbestendige woonomgevingen

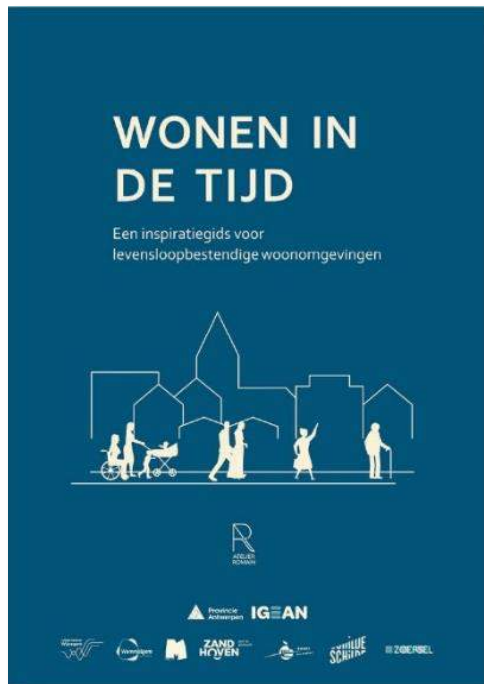

Boek 3

Bouwstenen voor een instrument voor levensloopbestendige woonomgevingen

WONEN IN DE TIJD

3 instrumenten

Boek 1

Een inspiratiegids voor levensloopbestendige woonomgevingen

Boek 2

Een methodiek voor het bepalen van levensloopbestendige woonomgevingen

Boek 3

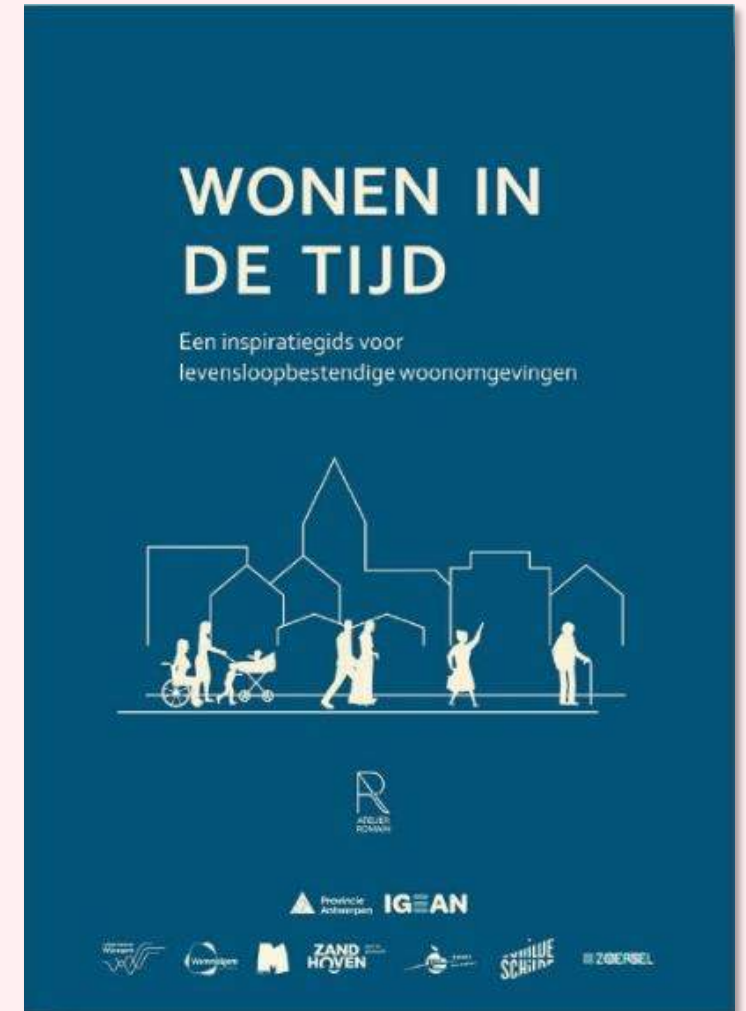
Bouwstenen voor een instrument voor levensloopbestendige woonomgevingen

WONEN IN DE TIJD

Boek 1: inspiratiegids

DOEL:

- Om architecten, ontwikkelaars enz. te inspireren
- Om bewoners te sensibiliseren
- Om besturen te activeren

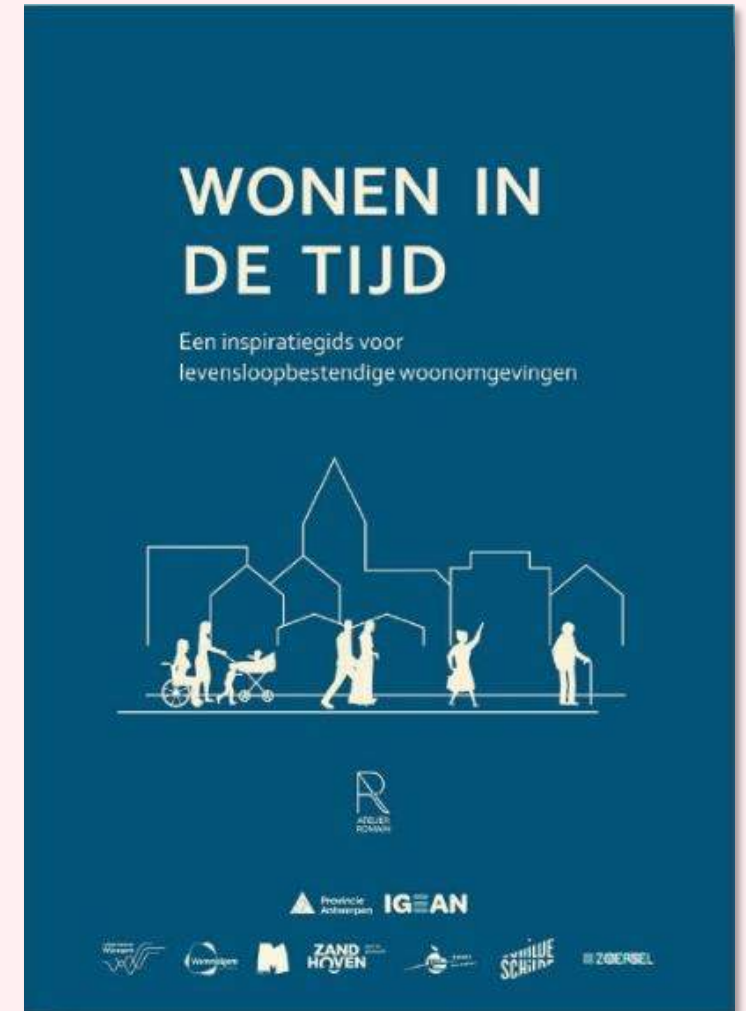

WONEN IN DE TIJD

Boek 1: inspiratiegids

6 VERSCHILLENDE VERHAALLIJNEN / THEMA'S:

- 1 Wonen in verschillende levensfasen
- 2 Wonen in de nabijheid
- 3 Wonen in een gemeenschap
- 4 Wonen met een actieve levensstijl
- 5 Wonen en tot rust komen
- 6 Wonen met eigenheid

WONEN IN DE TIJD

Boek 1: inspiratiegids

Wonen in de tijd is...
wonen in verschillende levensfasen

Wonen in de tijd is...
wonen in de nabijheid

Wonen in de tijd is...
wonen in een gemeenschap

Wonen in de tijd is...
wonen met een actieve levensstijl

Wonen in de tijd is...
wonen en tot rust komen

Wonen in de tijd is...
wonen met eigenheid

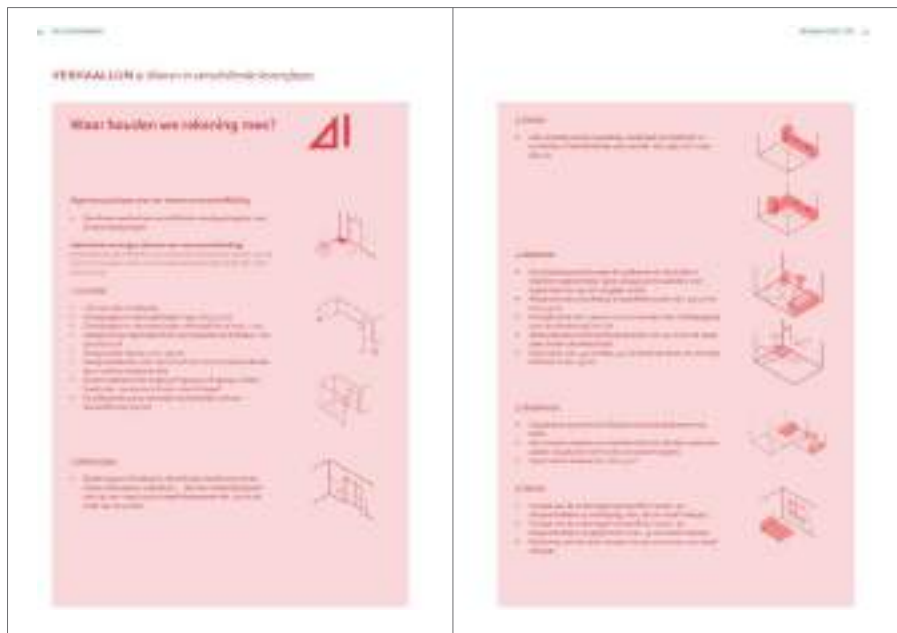

Wonen in de tijd

boek I - de inspiratiegids

zoeken naar de juiste referenties

Tweede slaapkamer naast andere slaapkamer i.f.v. uitbreidbaarheid

Raamregel op min. hoogte

Badkamer/toilet naast slaapkamer voor potentiële verbinding

Wegneembare wand maakt draaicirkel voor rolstoel in badkamer mogelijk

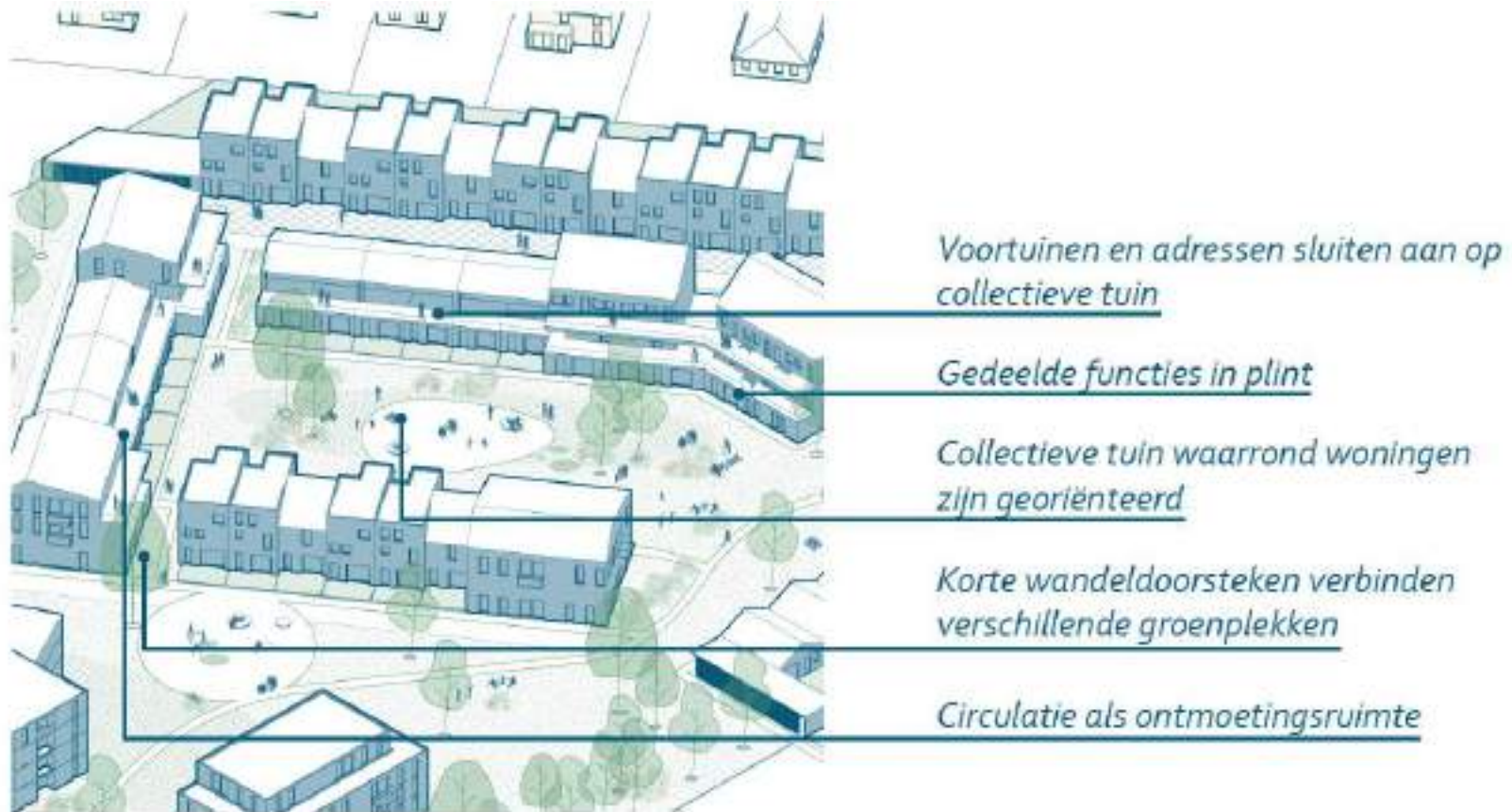
Brede haakse bocht in gang

Eén werklijn in keuken

Ruim terras zonder drempel

Wonen in gemeenschap – Ruimte voor ontmoeting

Ruimte tot ontmoeten

Brouwerijsite, Meer

Ruimte tot ontmoeten – groen en rustplekken

Heilig Hartschool, Izegem
22 sociale woningen

Ruimte tot ontmoeting – groen en rustplekken

Sint-Erasmus, Borgerhout
7 sociale woningen

Wonen met eigenheid – Ruimte voor toe-eigening

5 sociale seniorenstudio's
+ gemeenschappelijke leefruimte
+ gemeenschappelijk terras

Senioren Thuis, Kontich

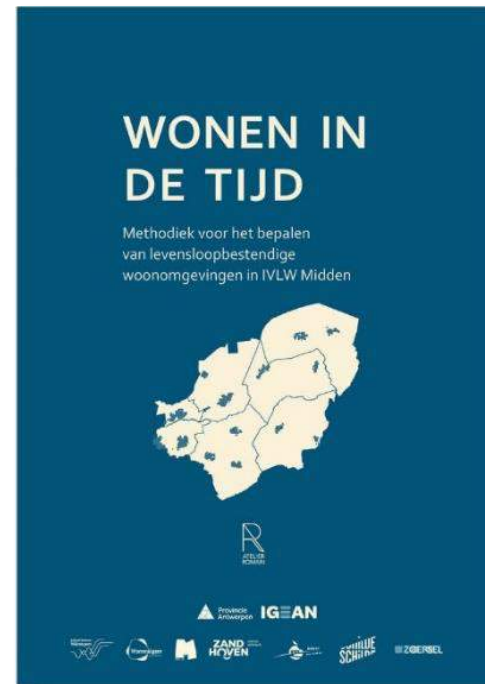
WONEN IN DE TIJD

3 instrumenten

Boek 1

Een inspiratiegids voor levensloopbestendige woonomgevingen

Boek 2

Een methodiek voor het bepalen van levensloopbestendige woonomgevingen

Boek 3

Bouwstenen voor een instrument voor levensloopbestendige woonomgevingen

WONEN IN DE TIJD

Boek 2: methodiek

AANPAK:

1. Analyse

2. Scorekaart

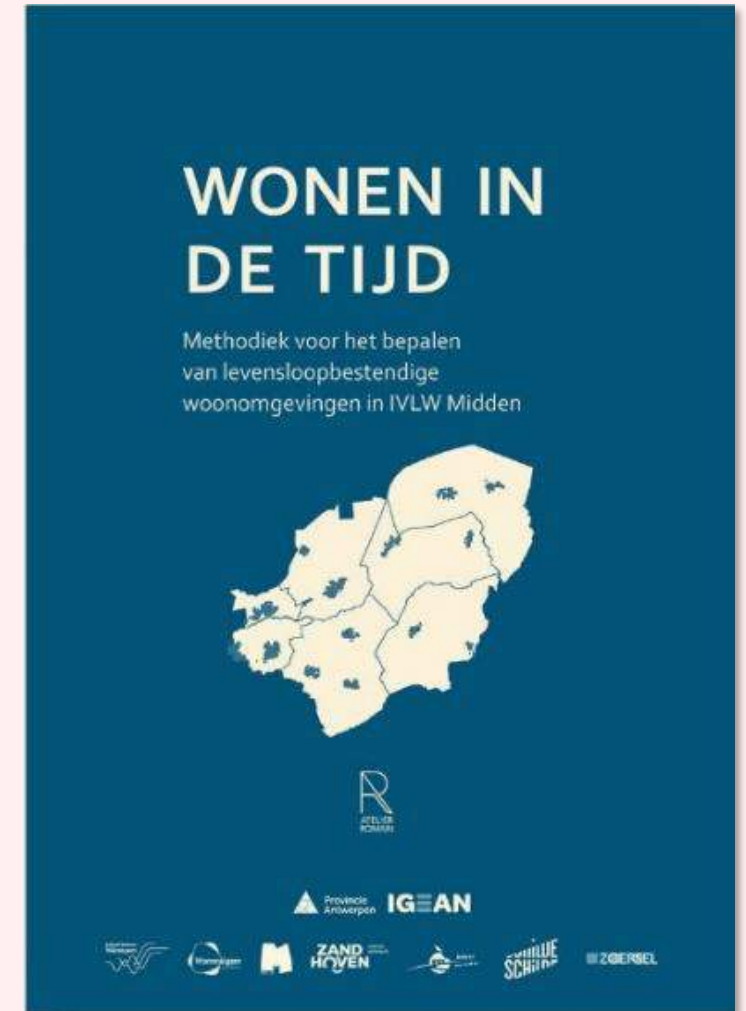
3. Aanduiding en verfijning
kansenplekken

WONEN IN DE TIJD

Boek 2: methodiek

CRITERIA:

- Nabijheid van een goed aantal en divers aanbod aan **voorzieningen**
- Nabijheid van frequent bediende **bus- en tramhaltes**
- Nabijheid van **andere mensen** (adrespunten)

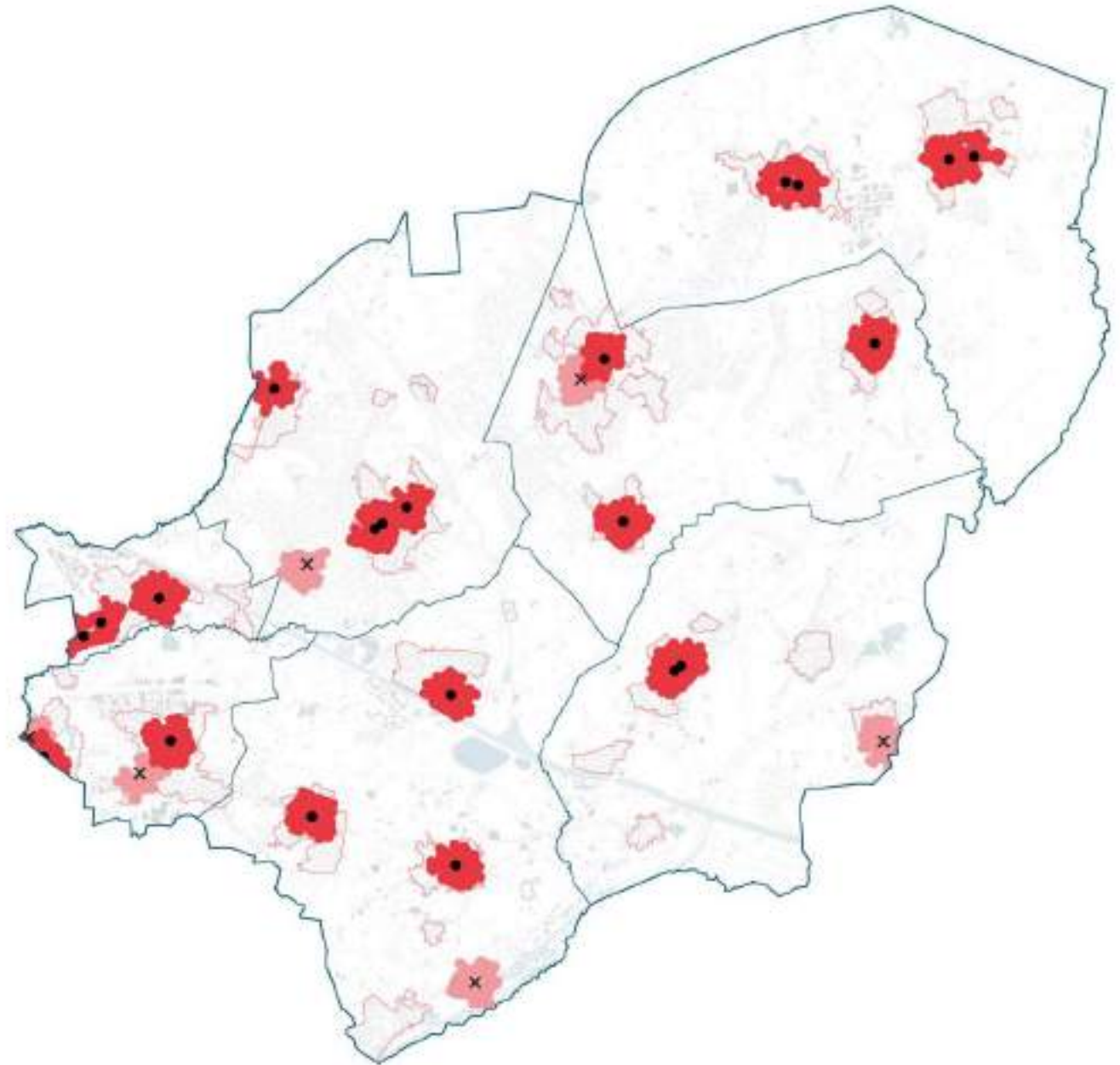

WONEN IN DE TIJD

Boek 2: methodiek

VOORZIENINGEN

- 500 m wandelafstand

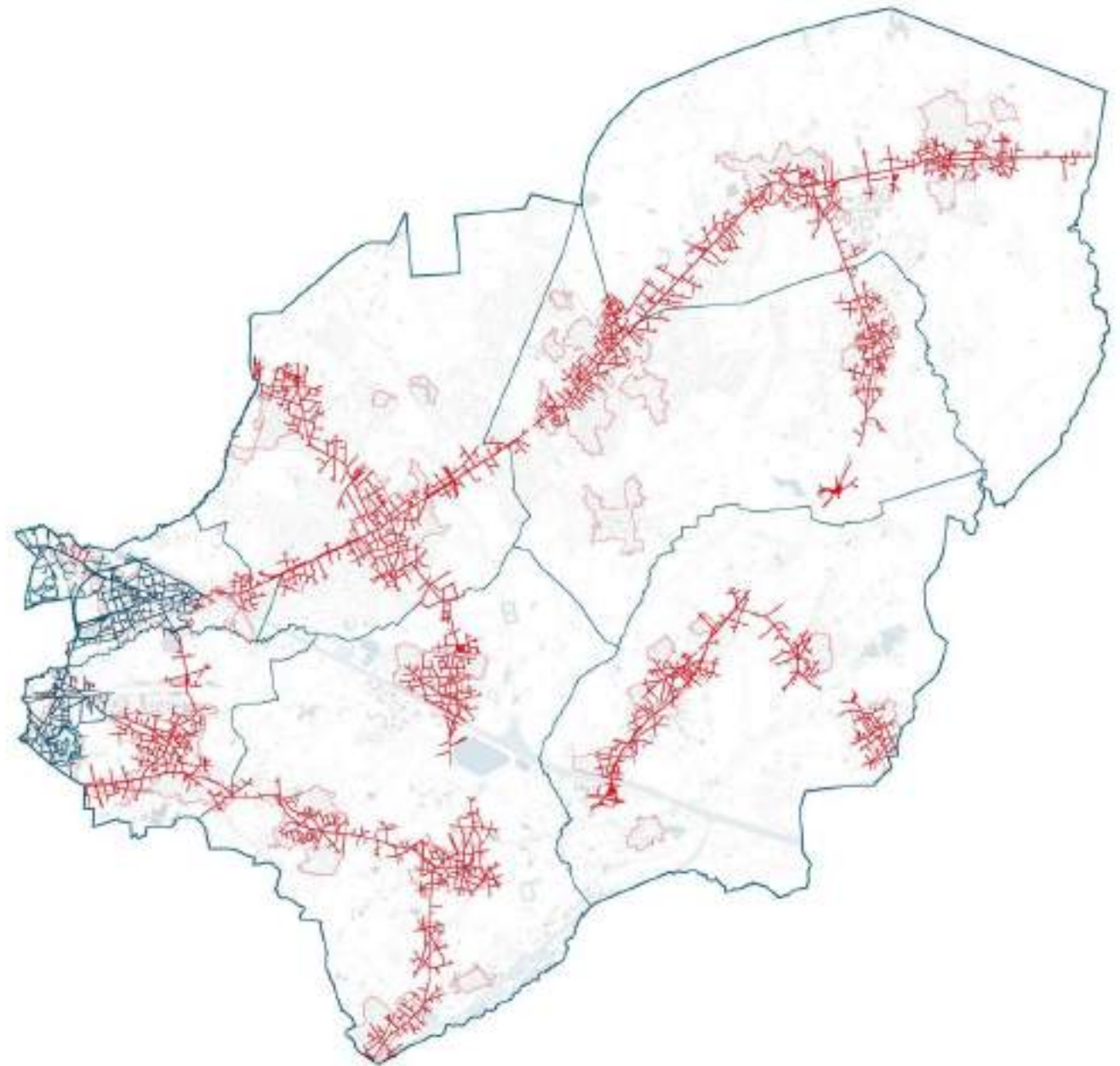

WONEN IN DE TIJD

Boek 2: methodiek

KERNNET OPENBAAR VERVOER

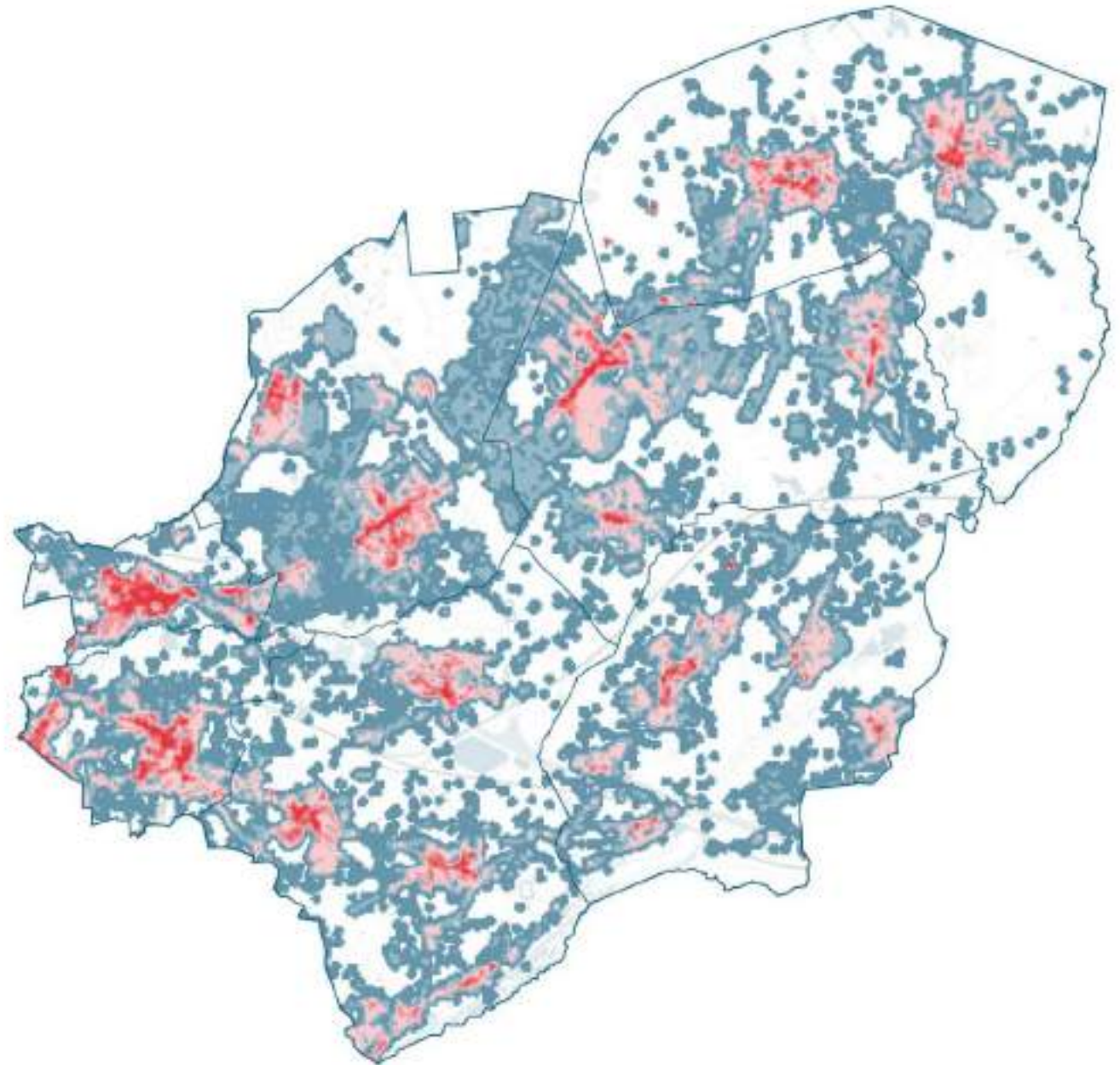
- 500 m wandelafstand tot bushalte
- 1.500 m wandel- en fietsafstand tot tramhalte

WONEN IN DE TIJD

Boek 2: methodiek

NABIJHEID VAN ANDEREN

- >35 adrespunten binnen 100 m
- 21-35 adrespunten binnen 100 m
- 14-21 adrespunten binnen 100 m
- 7-14 adrespunten binnen 100 m
- 3-7 adrespunten binnen 100 m
- 0-3 adrespunten binnen 100 m
- wegen
- gemeentegrenzen

Provincie
Antwerpen

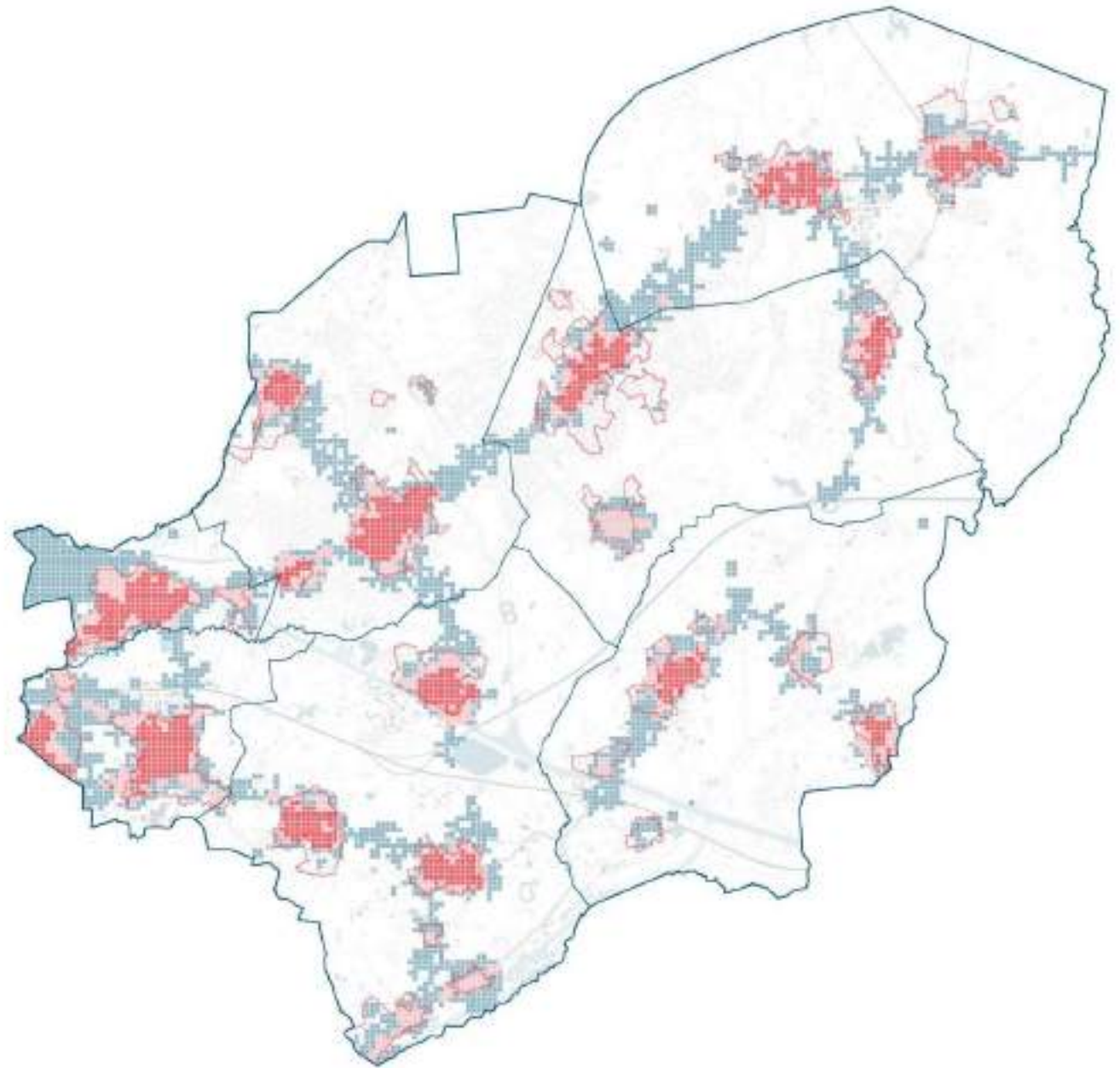
ain

WONEN IN DE TIJD

Boek 2: methodiek

SCENARIO 2

- Type A+B voorzieningen
- > 14 adrespunten binnen 100 m
- 500 m afstand van OV-halte

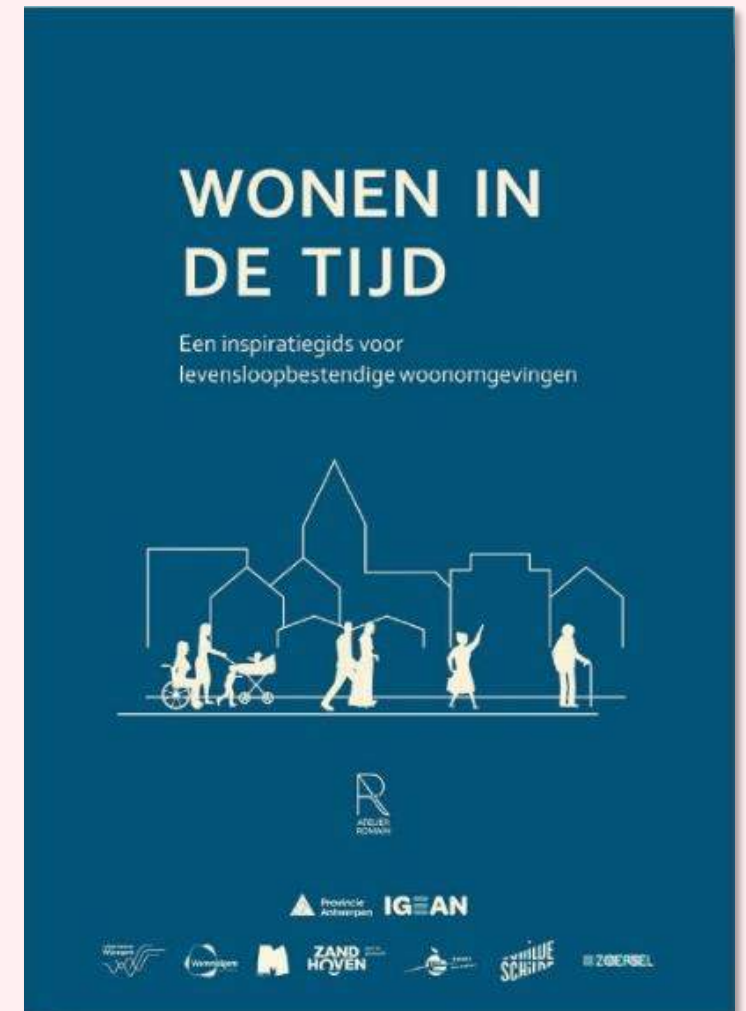

WONEN IN DE TIJD

Boek 2: methodiek

KANSEN AANDUIDEN OP BASIS VAN INSPIRATIEGIDS

- 1 Wonen in verschillende levensfasen
- 2 Wonen in de nabijheid
- 3 Wonen in een gemeenschap
- 4 Wonen met een actieve levensstijl
- 5 Wonen en tot rust komen
- 6 Wonen met eigenheid

Boek 2: methodiek

straatbreedtes

- 30-35 m
 ■ 25-30 m
 ■ 20-25 m
 ■ 15-20 m
 ■ 10-15 m
 ■ 5-10 m

- begraafplaats
- aandachtsplek
- bushalte
- fietsweg
- trage weg
- buslijn

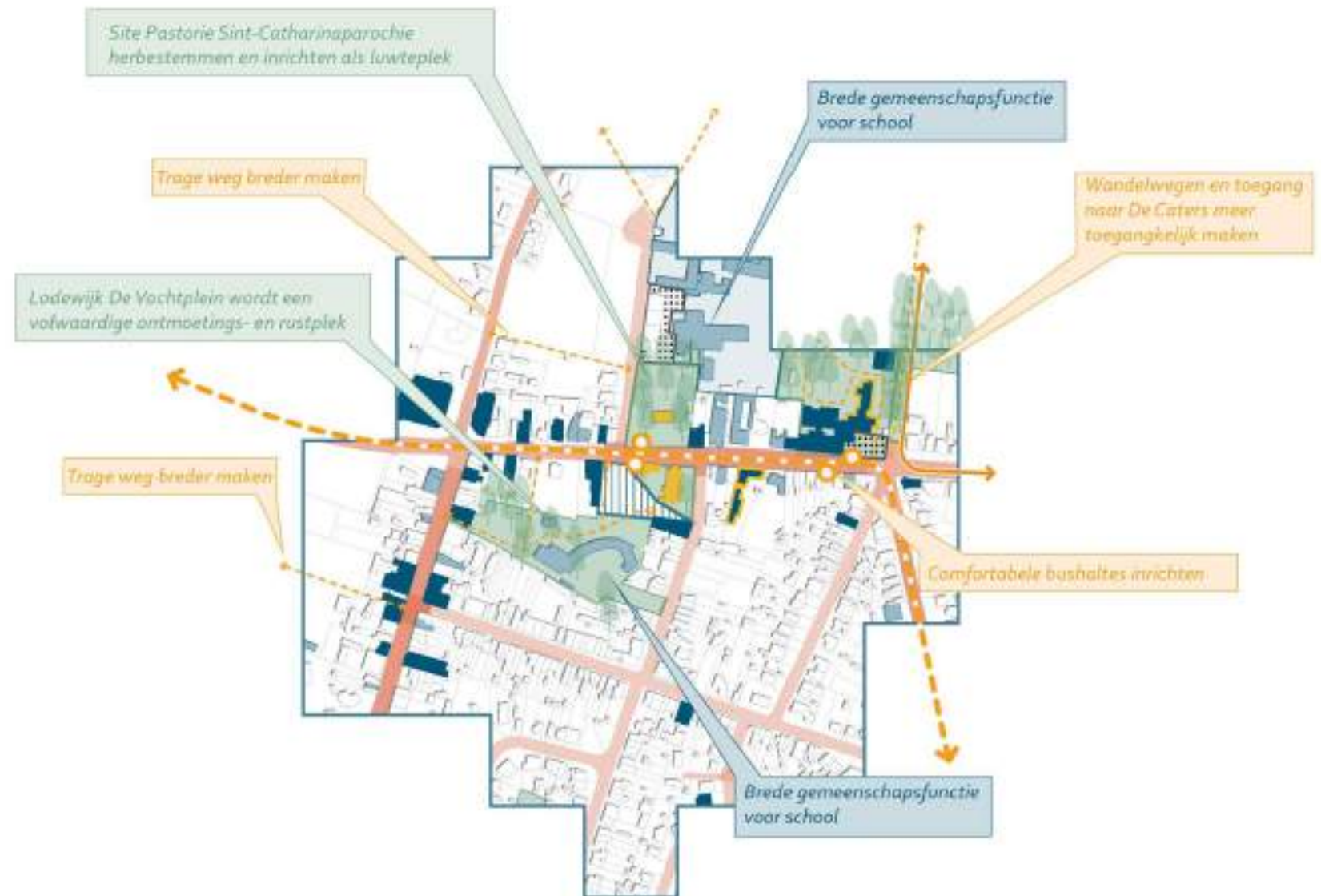
- beeldbepalende sites (vastgesteld of beschermd)
- beeldbepalende gebouwen (vastgesteld of beschermd)
- (potentiële) luwteplek
- secundaire voorzieningen
- primaire voorzieningen

Provincie
Antwerpen

WONEN IN DE TIJD

Boek 2: methodiek

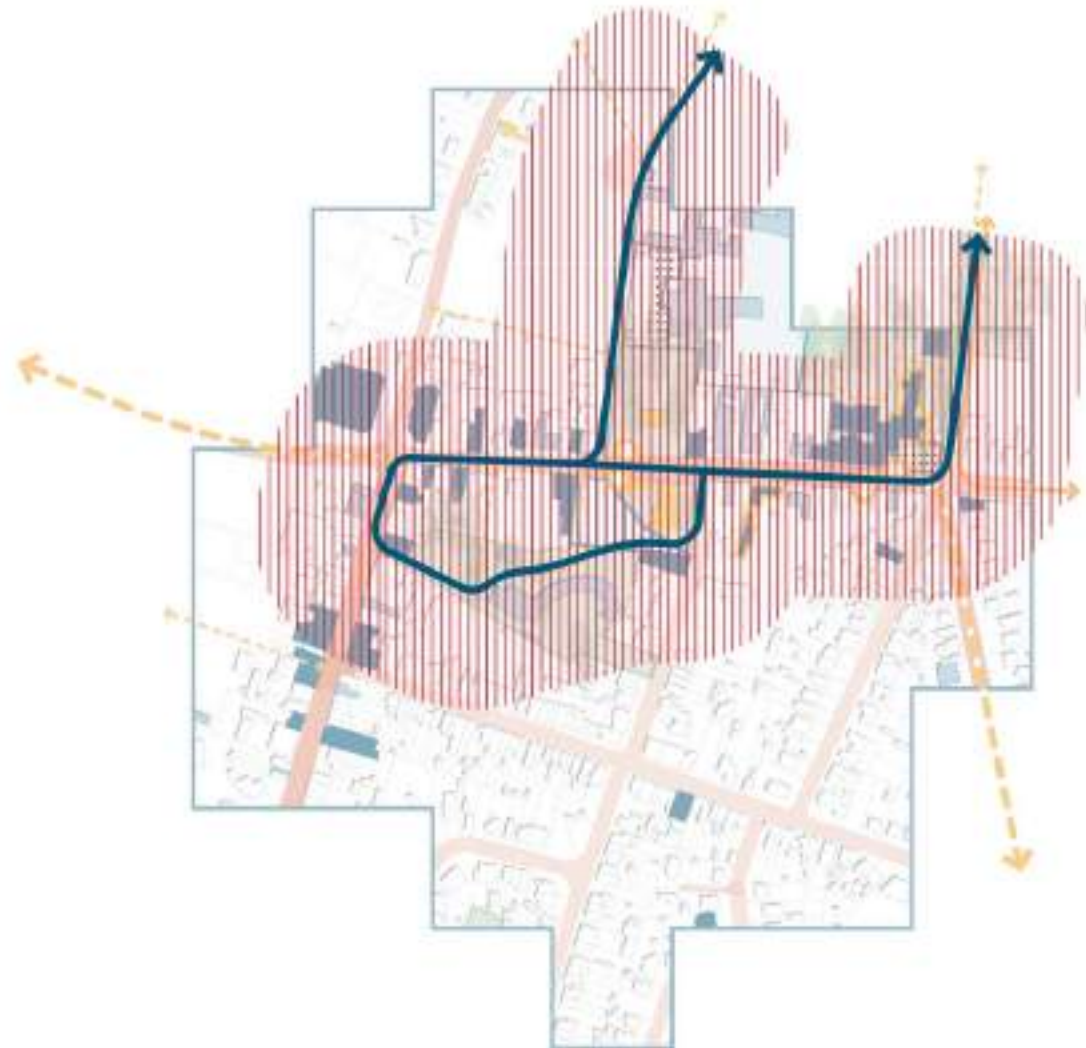
KANSENKAART 'S GRAVENWEZEL

WONEN IN DE TIJD

Boek 2: methodiek

KANSENKAART 'S GRAVENWEZEL

WONEN IN DE TIJD

3 instrumenten

Boek 1

Een inspiratiegids voor
levensloopbestendige
woonomgevingen

Boek 2

Een methodiek voor het bepalen van levensloopbestendige woonomgevingen

Boek 3

Bouwstenen voor een instrument voor levensloopbestendige woonomgevingen

WONEN IN DE TIJD

Een Gewoontebrekertraject van de provincie Antwerpen,
samen met zeven durf- en doegemeenten

Provincie
Antwerpen

WONEN IN DE TIJD

Jullie aan het woord

3 vragen:

1. Hoe kan je de voorgestelde ideeën voor woningen en woonomgevingen overbrengen naar je eigen woonmaatschappij?
2. Zijn er concrete projecten waar je dit kan gebruiken?
3. Wat is nodig om je hierbij te helpen?

BEDANKT

Provincie
Antwerpen

IGΞAN

SESSIES OM 15U

- **Onderhoud en herstellingen**
Van Dyckzaal
- **Renovatie: met of zonder verhuis?**
Rubenszaal
- **Aangepast wonen: langer thuis blijven**
Quinten Matsys zaal
- **Rondleiding Vlaams Parlement**
Verzamelen gang 2de verdiep